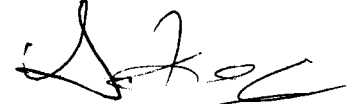

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Abdulhamit Gül* tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Abdullah Koç

HDP Ağrı Milletvekili

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) COVID-19 olarak adlandırılan yeni tip korona virüsü 30 Mart 2020'de pandemi olarak ilan etmişti. Pandemi ile birlikte ceza infaz kurumlarının yönetimi dünya çapında oldukça problemli bir görünüm seyretnmiştir. Salgının mahpuslar arasında kolaylıkla bulaş riski taşınması, devlet kontrolü altında olan infaz kurumlarının aldıkları tedbirlerle önlenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda alınan yeni tedbirlerin birçoğu mahpusların dış dünya ile iletişimini ilgilendiren hususlarla ilgili kısıtlamalara gidilmesine neden olmuştur.

1 Temmuz'da bütün Türkiye 'normalleşmişken', cezaevlerinde Kurban Bayramı için bile açık görüşe izin verilmemesi, mahpus ailelerinin tepkilerine neden olmuştu. Mahpuslar, pandemi öncesi her hafta yapılan kapalı görüş haklarını bile kullanamıyorlar. Bir ay içerisinde sadece toplamda iki defa kapalı görüş yapabiliyorlar. Ülke hapishanelerinde, pandemi kapsamında mahpusların açık görüş hakları sınırlandırılmış ve mahpuslar avukatlarıyla bile kapalı görüş yapmak zorunda bırakılmışlardır. Cezaevlerinde hak ihlalleri yaygınlaşıyor. Cezaevlerinde, iradi veya ihmali davranışlarıyla kusur veya kastları tespit edilen kamu görevlileri hakkında etkin idari ve cezai soruşturmalar yapılmıyor. Sağlığı ciddi risk altında olan hasta mahpusların pandemi süreci gerekçe gösterilerek yarım bırakılan tedavilerinin geciktirilmeden yapılması ve sağlık durumlarının acil takibi, temel insani hakların dahi çiğnendiği kötü hapishane koşullarının ivedilikle düzeltilerek yasal güvence altına alınan 'insan onuruna yaraşır' bir yaklaşım ve pratiğin ortaya konulması ve mahpusların yeniden açık görüşe çıkabilmelerinin koşullarının ivedilikle sağlanması gerekmektedir.

Ülke hapishanelerinde bulunan mahpuslar, 27 Kasım 2020'de tüm hapishanelere ve topluma yayılan tecrit ve yaşanan bütün hak ihlallerine karşı dönüşümlü açlık grevine başlamış ve bu eylem bugün itibariyle 263. Gününe ulaşmış bulunuyor. Mahpusların taleplerinin karşılanması ve cezaevlerinde yaşanan ihlallerinin durdurulması için Bakanlığınız ne zaman harekete geçecektir. Birçok hapishanede açlık grevine giren mahpuslar, grevde bulundukları süre zarfında tek kişilik hücrelere alınıyor ve hatta bazen keyfi olarak grev bitiminden sonra bile birkaç gün fazladan tek başına hücrede tutulmaya devam ediliyor. Genel olarak zaten hapishanelerdeki yemekler mahpuslar açısından yetersiz ve iyi değil, ilaç ve vitamin konusunda eksiklikler varken greve giren mahpuslar gerek grev süresince gerekse sonrasında alınması gereken besinleri, vitaminleri alamıyor, sağlık kontrolleri yapılmıyor.

Greve giren mahpuslara bazı hapishanelerde, sadece kısmi olarak limon, tuz, şeker verilmekte ki, çoğu kez verilen bu i şeler de yetersiz kalıyor. Cezaevlerinde yaşıandığı iddia edilen ve yukarıda değindiğimiz hak ihlallerinin ivedilikle önlenmesi ve mahpusların maruz kaldığı tecrit koşullarının düzeltilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. 1 Temmuz'da bütün Türkiye 'normalleşmişken', cezaevlerinde Kurban Bayramı için bile açık görüşe izin verilmemesinin gerekçesi neydi?
2. Mahpuslar, pandemi öncesi her hafta yapılan kapalı görüş haklarını neden kullanamıyorlar? Mahpuslar, avukatları ve aileleriyle ne zaman açık görüşe çıkabileceklerdir? Bakanlığınızın bu konuda herhangi bir girişimi olacak mıdır?
3. Cezaevlerinde, iradi veya ihmali davranışlarıyla kusur veya kastları tespit edilen kamu görevlileri hakkında etkin idari ve cezai soruşturmaların yapılmamasının gerekçesi nedir?
4. Sağlığı ciddi risk altında olan hasta mahpusların pandemi süreci gerekçe gösterilerek yarım bırakılan tedavilerine ne zaman başlanacaktır?
5. 27 Kasım 2020'de tüm hapishanelere ve topluma yayılan tecrit ve bütün hak ihlallerine karşı açlık grevine giren mahpusların talepleri nelerdir? Söz konusu taleplerin karşılanmama nedeni nedir?
6. Yukarıda tespit ettiğimiz ve cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin durdurulması için Bakanlığınız herhangi bir incelemede bulunacak mıdır?
7. Açlık grevlerine giren mahpuslara gereken besinlerin, vitaminlerin verilmeme nedeni nedir?
8. Açlık grevinde olan mahpusların sağlık kontrolleri yapılıyor mudur veya ne sıklıkta yapılıyor?